

KIS EMBEREK NAGY DOLGAI

IRTA:
Br. PODMANICZKY PÁL

BETHÁNIA KIADÁSA

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest: Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2022
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár Digitális Tartalomfejlesztési és -szolgáltatási Osztálya
ISBN 978-963-417-514-8 (online)
MEK-20485

TARTALOM

ÚJÉVI AJÁNDÉK.

MIT TEREM A SZIVED?

A LECKE.

ÁLLJ ELLEN A KÍSÉRTŐ ELSŐ SZAVÁNAK!

A LEGJOBB DIÁK.

A SZÉP PIROS ALMA.

A GONOSZ GYURKA.

AKI TUDJA, HOGY AZ ÚR JÉZUS ÉL.

A MÉZESKALÁCS-BÁBÚ.

A SZÉP EPER.

KI AZ ERŐSEBB?

A JÓSKA BOLDOG KARÁCSONYA.

ÚJÉVI AJÁNDÉK.

Ostorpattogás hangzott az ablak alatt. Marci kíváncsian ugrott az ablakhoz. A szomszédék Miskája volt az ostorpattogtató. Dicsekedve kiáltott be Marcinak:

- Itt van a keresztapám! Ostort hozott nekem. Újesztendei ajándék.

S nagyokat pattogtatott a cifranyelű kis ostorral.

Marcinak abba kellett hagynia a Miskával való társalkodást, mert hívta az anyja, hogy megfésülje. Hiszen idestova már indulnia is kell a nagyapjához, hogy az újesztendő első napján felköszöntse illendőképen. De hátra van még a húgocskája, a Julcsa. Míg annak a kontya elkészül, Marci kisompolyog az udvarra, majd kiáll a kapu elé és elnézi a házakat, az utcát, ami mind megcsodálni való, mert egész éjszaka esett a hó és mindent vastag hótakaró lep be.

Édesanyja végre kihozza Julesát és elindítja mindkettőjüket:

- No, menjetek. A verset aztán szépen felmondjátok!

Marci azonban hallja, hogy a Miska az utca tulsó végén pattogtatja most az ostorát, erre gondol egyet s megszólal:

- Én is szeretnék újesztendei ajándékot. Mondja meg édesanyám az édesapámnak, hogy vegyen nekem olyan ostort, mint a Miskáé.

Édesanyja már szeretné, ha indulnának, de azért megbíztatja:

- Majd megmondom. De most már csak menjetek!

Mennek is már szépen, egymás kezét fogva, de a harmadik szomszédnak, Nagy Balázsnak háza előtt megállnak, mert ott a befagyott pocsolyát nagy csapat gyerek állja körül. Vigan kurjongatva csuszkálnak rajta. Egyszerre csak hallják, hogy utánuk szól az anyjuk:

- Marci, rá ne menj! Megint összezúzod magad.

Marcinak nagyon jól esnék, ha legalább egyet csúszhatnék a szép, síkos jégen, azonban engedelmeskedik. Nehéz szívvel ugyan, de indul tovább. Az teszi könnyűvé neki az engedelmeskedést, hogy még most is sajog a jobb lába. Ép karácsony első napján ütötte véresre. Akkor az ő házuk előtt volt pompás jég. Bezzeg nincs most. Az édesapja egész talyiga salakot szórt rá.

Marci és Julcsa megjárták nagyapóikat. Mindegyik szépen elmondta a verset, elmajszolta a nagy darab mákoskalácsot, amit kapott, Marci belegyömöszölte zsebeibe a Julcsa részével együtt a két teli marok mogyorót, amit a nagyapa maga hozott a padlásról s most szépen, lassan hazafelé bandukolnak.

Nagy Balázsék előtt még mindig csuszkálnak a gyerekek. Marci és Julcsa megint megállnak. Marci már-már menne is tovább, de most odakiált neki a Kurucz Anti:

- No, Marci, félsz? Mért nem próbálsz meg?

Marci elrösteli magát. S amint észreveszi, hogy az Antival együtt a többiek is csúfondárosan nevetnek rá, el is pirul belé. Hetykén odaveti:

- Nem félek én!

- Hát akkor jöjj! - kiáltják ketten-hárman is.

Marci menne, de a fülében, a szívében megcsendül az édesanyja tiltó szava:

- Marci, rá ne menj!

A lába is mintha megsajdulna. Eszébe jut az édesanyja intése is:

- Megint összezúzod magad!

De a Kurucz Anti megint elkiáltja magát:

- Félsz te, Marci! Gyáva vagy. Szégyeld magad!

Marci most már mindent elfelejt. Elereszti Julcsa kezét és nekiszalad a pocsolya jégtükrének. Fölemelt fejjel, büszkén csúszik rajta végig.

Már megízlelte a gyönyörűséget és nagyon megkívánta. Alig várta, hogy újra sorra kerülhesen és egyet csúszhasson. Jól sikerült most is. De harmadszorra bezzeg elesett. Odavágódott az útra. Iszonyatos böggessel állt fel. S amint rátekintettek a többiek, annyi felé szaladtak, amerre láttak, mert Marci arca csupa vér volt. Csak Julcsa tudta, hogy az édesanyjához kell szaladnia. Jajveszékelve rontott be az udvarba, a pitvarba:

- Édesanyám, vége van a Marcinak! Agyonütötte magát. Már talán meg is halt.

Szaladt az anyjuk, ahogy csak tudott Marcit ott találta, ahol feltápáskodott. A vér homlokáról a képére csurgott alá. Egy éles kavicsba verte bele a fejét, amint elesett. Menni sem akaródzott neki, mert a jobb lábát újra megütötte. De az édesanyja látta, hogy nagyobb baja nem esett, hazavonszolta tehát a saját lábán. Marci közben egyre csak azt bögte:

- A Kurucz Anti az oka! A Kurucz Anti!

Otthon az édesanyja megmosta képét, lábát, bekötötte, aztán fejét két keze közé fogta és szemébe nézett:

- Marci, ki az oka? Felelj meg becsületesen. A büntetésed egyik felét már megkaptad. Ugy-e, fáj a homlokod, meg a térded? Megkapod a másik felét is, ha másban keresed a hibát.

Marci lesütötte szemét:

- Én vagyok az oka...

S szívében keserű bánat támadt amiatt, hogy nem engedelmeskedett édesanyjának. Odasímult hozzá s meg is mondta neki:

- Bánom, hogy nem engedelmeskedtem... Bocsánatot kérek...

Az édesanyja lehajolt hozzá:

- Lásd, fiacskám, nem ostor kell neked újesztendei ajándékképen. Másra van szükség. Nem az édesapádtól, hanem az Úr Jézustól kell azt kérned. Mit gondolsz, mi az? Csak gondolkodjál rajta...

Marci megértette, hogy mire van szüksége. Este, amikor elmondta az estéli imádságot, neki-bátorodott és hozzátette:

- Ur Jézus, tégy engem jó gyerekké! Adj nekem ebben az új esztendőben engedelmes szívet!

Erre az édesanyja is, az édesapja is megcsókolta.

S Marci az újesztendőben megkapta s el is fogadta az engedelmes szívet.

Kedves kis olvasóim! Az Úr Jézus mindnyájatoknak engedelmes szívet akar adni. Elfogadjátok-e?

MIT TEREM A SZÍVED?

Együtt volt a kis vasárnapi iskola. Mindössze hatan voltak. Hat fiú. A vezetőjük egy nagy diák volt. Olyan diák, aki orvosdoktornak készül. Jól megállja majd a helyét, mert az Úr Jézusnak, a drága orvosnak, a csodatevő orvosnak tanítványa. Most is neki szolgál. A magvetőről szóló példázatot magyarázza a fiúknak.

- Tudjátok-e, fiúk, - kérdezi - hogy közületek is kikerül egy-egy példa a négyféle szántóföld mindegyikére?

A fiúk tágra nyitott szemmel néztek rá, majd kérdő tekintettel, zavarodottan tekintettek egymásra.

S a vasárnapi iskolai tanító folytatta: - Bizony, Jóska, te vagy a példa arra, hogy némelyik ember szíve a szántóföldnek az út felé eső, keményre taposott részéhez hasonlatos, ahonnan könnyű az ördögnek a jó magot mindjárt elkapkodni. Lásd, arra gondolok, amikor egy hónappal ezelőtt összevesztél a Petivel azon, hogy kié legyen az a szép éjjeli pávaszem. Igaz, a Petinek nem lett volna szabad elkapnia előled, mert te láttad meg elsőnek, de teneked meg kellett volna bocsátanod az ő nagy kapzsiságát. S amikor a rákövetkező vasárnapon a megbocsátásról beszéltem, kértem is az Istent, hogy lágyítsa meg a te kemény szívedet. De te nem engedted. Emlékszel-e? Mintha nem is épen a megbocsátásról beszéltem volna; amint kimentetek, újra kezdted Petivel a veszekedést, mellbelökted, mire ő elesett és belevágta a homlokát egy éles kavicsba. Most is ott van a homlokán a forradás. Csak nézd meg jól! Arról beszél, hogy amint kitetted innen a lábadat, az ördög elkapta szívedről a megbocsátásról szóló tanítást, mert a szíved kemény volt, akárcsak a szántóföld széle, amelyet keményre tapostak a járókelő emberek.

Jóska csakugyan rátekintett a Peti homlokára. Aztán elpirult és lesütötte a szemét. Azóta megbocsátott és most újra jó barátok. Peti is megbánta kapzsiságát és odaajándékozta neki az éjjeli pávaszemet.

Most Janira került a sor, aki közülök a legszebben tudott énekelni.

- Jani, te vagy a példája az olyan embernek, akinek szíve a kősziklán levő vékonyka földréteghez hasonlatos. Mint a mag az ilyen hamar átmelegedő földben hamar kikel, úgy a szívedben is hamar meggyökereszik, hamar kihajt a bele hullott tanítás, de amint abban a földben azután hamar el is szárad a gyenge növény, úgy a te szívedben sincs állandósága a jó szándéknak. Akkor lett ez nyilvánvaló, amikor két héttel ezelőtt arról beszéltem, hogy legyetek irgalmasok. A te szívedben mindjárt megfogamzott az ige. Mindjárt azon a vasárnap délután elmentél s olyan nagy batyu gyomot szedtél össze a szegény Szabóné kecskéjének, amilyent csak elbírtál. Azóta háromszor is megkérdeztem a szegény asszonyt, hogy vittél-e gyomot a kecskéjének, de bizony csak azt hallottam, hogy a két hét előtti vasárnap óta nem látott téged. Pedig tudod, hogy az a szegény asszony hányszor nem hagyhatja beteg leányát s nem mehet el a kecskének gyomot szedni. S olyankor az a nyomorult állat olyan panaszosan mekeg, s bizony, ha szűk koszon van, a szegény asszonynak és beteg leányának kevesebb tejet ad...

Jani föl se merte emelni szemét, úgy szégyelte magát. Megfogadta magában, hogy ebéd után rögtön szed a Szabóné kecskéjének egy nagy batyu gyomot.

A vasárnapi iskolai tanító most Miska felé fordult:

- A te szíved, Miska fiam, hasonlatos ahhoz a földhöz, amely föld jó föld ugyan s a bele hullott mag ki is kel, növekedésnek is indul benne, de mert tövis is burjánzik benne, az hamarosan elfojtja a jó mag termését. Örömmel láttam én, hogy a te szívedben jó talajra talált az Úr

Jézus evangéliuma. Gyönyörködtem benned, amint figyelmesen hallgattál reám s amint megfigyeltelek, hogy a szomszéd gyerekeknek is elmondod, amit a vasárnapi iskolában hallasz. De egy csunya tövis bennmaradt a szívedben. Az Úr Jézus tanítványa akartál lenni, de a golyózást nem hagytad el. Gazdagságra törekedtél. Arra, - hiszen aztán, úgy-e, elmondtad nekem, - hogy neked is annyi golyó csörögjön a zsebedben, mint annak a haszontalan Molnár Gyurkának, aki reggeltől estig csak a golyót gurítgatja. S a tövis elfojtotta szívedben a jó mag termését. Elmaradtál közülünk. Egész télen felénk se néztél. Sok lett a panasz reád otthon is, az iskolában is. Mintha soha nem is hallottál volna az Úr Jézusról. Milyen jó, hogy végre mégis visszaemlékeztél az Úr Jézusra és hagytad, hogy azt a csunya tövist kiszakítsa szívedből. Lám, mire jó a betegség!

S a sápadt Miska, akin még most is meglátszott a nagy betegség, boldogan simította végig kívülről nadrágja zsebeit, örült, hogy azok a gonosz, csábító golyók nem csörögnek benne. Most már útálta a golyót. Átment az utca másik oldalára, ha golyózó gyerekeket látott.

Még két gyerekről nem esett szó. A másik Janiról, aki itt megkülönböztetésül a másik Janitól, a Jankó névre hallgatott és a Gazsiról. A vezető most ezekre kerítette rá a sort. Egymás mellett ültek a pad végén.

- Hálát adok az én Uram Jézusomnak, hogy rajtatok, Jankó és Gazsi, mióta csak eljártok a vasárnapi iskolába, nyilvánvaló lesz, milyen áldás fakad annak a nyomában, ha valakinek a szíve jó földhöz hasonló, mert a hallott ígét tiszta és jó szívvel megtartja és bőséges gyümölcsöt terem. Te, Jankó, mindjárt, amint megszeretted az Úr Jézust, fölmondtad a barátságot annak az iskolakerülő Andrisnak. Attól fogva rendesen megcsinálod a leckédet, az írásod is megjavult s a tanító úr egyre jobban meg van elégedve veled. Tegnap hallottam az édesanyád-tól, hogy már a ruhádat sem szaggatod úgy, mint azelőtt, mert tisztességes fiúkkal, tisztességesen játszol. A te szívedben, lám, jó szívbe hullott az ige, hogy a világ, holmi Andrisok barátsága Isten szolgálatával nem fér meg. Te meg, Gazsi, kezdettől fogva szívedbe fogadtad az ígét, hogy ne hazudjatok. Azelőtt se szüleid, se testvéreid, se pajtásaid soha nem tudták hányadán vannak veled, olyan hazudós voltál. Most bezzeg otthon is, az iskolában is van becsületed, mert igazat mondasz mindenkor. Amikor betörted az iskolában az ablakot, nem tagadtad, hanem önként jelentkezted. A tanító úr még meg is dícsért. Bizony, fiúk, jól, jár az, aki az ígét tiszta és jó szívvel megtartja és így sok gyümölcsöt terem.

A LECKE.

A nagy zápor után kisütött a nap. A felhők eltakarodtak és a tiszta égről fényesség és meleg áradt le a földre. Csak az utcán, udvarokon elterülő nagy tócsák meg a fákon ragyogó esőcseppek beszéltek róla, hogy egy negyedórával ezelőtt még hatalmasan zuhogott a zápor. Gabinak kedve telhetett benne, hogy az utcán egyik tócsát a másik után ugorja át. Hazaérve, mindjárt letelepedett künn az ámbituson, kirakta a könyveit, irkáit s nekilátott, hogy megírja másnapra a leckét. Így szokta ezt mostanában már mindig. A játékra csak azután kerít sort.

Alig írt egy-két sort, befordul az udvarra a Gazsi. Egy szökéssel átugorja a nagy tócsát az udvar közepén és csalogatni kezdi Gabit:

- Gyere ki, pajtás, a mezőre!

Gabi azonban nagy komolyan a fejét rázza:

- Nem megyek. Megírom a leckém.

Gazsi a vállát vonogatja:

- Holnap reggel is ráérsz még. Én is csak akkor írom meg.

Gabi nem mozdul ugyan erre sem, csak elereszti az irkát, de épen abban a pillanatban szél kerekedik, fölkapja a könnyű kis vékony irkát s beleröpíti a nagy pocsolya kellős közepébe.

Gabi rögtön föl pattan, szalad végig az ámbituson, le az udvarra, de mire odaér, a vékonylapú irka már egészen átázott. Gabi szomorúan nézte a sáros, nedves irkát. Ebbe bizony ma már nem ír leckét. Gazsi ellenben ujjongott:

- Lám, megmondtam! Jobb lett volna, ha rám hallgatsz s hagyod a leckét. Most már igazán gyere! Úgysem írhatasz tovább.

Gabi azonban most sem enged a csábító szónak.

- Már úgyis csak az utolsó lap volt benne üres. Elszaladok, veszek helyette újat.

Nagyot kacag erre Gazsi:

- Hát nem tudod, hogy a boltban nincs irka? Csak holnap lesz. Megmondod a tanító úrnak, mi történt az irkáddal s nem büntet meg, ha nem lesz is kész a leckéd.

Gabi most már igazán nem tudja, mitévő legyen. Két ujjá között tartja a még egyre csöpögő, sáros irkát. Világos, abba már leckét nem írhat. S mintha ő is hallotta volna, hogy a boltban kifogyott az irka. Talán mégis elmehetne Gazsival. Milyen szépen süt a nap! Micsoda gyönyörűség volna egy nagyot kerülni a falu alatt! Még annyira is fölszárad talán, hogy labdázni is lehetne.

Már kezdi is összerakni könyveit, írószereit s kászolódik, hogy elmegy Gazsival. De egyszeriben nagy nyugtalanság támad a lelkében. Talán mégsem mehet.

Beszalad a házba s kihoz egy csomó régi irkát. Keresgél közöttük, végre nagy diadalmasan kitesz egyet az asztalra:

- Ebben a tavalyiban még van hely! Ebbe írok!

Föl is üti a könyvet, veszi a tollat s odaszól Gazsinak:

- Mégsem megyek!

Gazsi nem tudja fölérni ésszel, mi ütött Gabiba. Meg is kérdi:

- Gabi, mi ütött beléd?

Gabi nagykomolyan ránéz s elmondja neki is, amit mostanában nagyon sokszor elmondott magában:

- A vasárnapi iskolában azt magyarázta a Rózsi kisasszony, hogy az Ur Jézus is engedelmes volt már gyerekkorában is. Én is az akarok lenni. Szótfogadok a szüleimnek, meg a tanító úrnak, hogy először csináljuk meg a leckét, aztán menjünk játszani.

Gazsi megszégyenülve elkullogott.

Gabi egy félóra alatt megcsinálta a leckét s aztán - uccu! - vígan, jó lelkiismerettel szaladt ki az öccsével meg a szomszédék Gyurkájával a mezőre.

Egy negyedóra múlva kiért Gazsi is. Derült arcán meglátszott, hogy neki is jó a lelkiismerete. Követte Gabi példáját: mint az Úr Jézus, ő is szótfogadott szüleinek, tanítójának: előbb megcsinálta a leckét, azután ment játszani, játszottak is vígan, alkonyatig.

ÁLLJ ELLEN A KÍSÉRTŐ ELSŐ SZAVÁNAK!

Az iskola a járvány miatt be volt zárva s mint a többi iskolásgyermek, a Gyurka sem tudta, mit csináljon. Amolyan száraz, téli idő volt. Hó sem esett s nem volt alkalom a szánkázásra, hóembercsinálásra sem. Láta a Gyurka anyja, hogy fiacskája nagyon unja magát s ezért rászólt: - Ejnye, fiam, ha unod magadat, menj ki a kertbe s gereblyézd össze a lombot.

Mert az bizony ősz óta még mindig ott hever s a szél hordja erre meg amarra. De Gyurkának nem fülk a foga ehhez a dologhoz s hallgat a kísértőre, amint a fülébe sugdossa:

- Tégy úgy, mintha nem hallanád!

S Gyurka csakugyan úgy tett s nem engedelmeskedett az édesanyjának. Pedig de jó lett volna, ha ellene állott volna mindjárt a kísértő első szavának!

Csak ténfergett az udvaron, az ámbituson. Nézte az édesanyját, amint a kamrát takarítja s mindenfélét kihord, kirak az ámbituson álló nagy asztalra.

A sok mindenféle között van egy mézescsupor is. Gyurka odalopakodik az asztalhoz és nyalakodni kezd a mézből. Nem megy valami könnyen, mert a csupornak már csak az alján van méz. Akárhogy ügyeskedik, a csupor ide-oda csusszan s meghallja az édesanyja, aki bent, a kamrában, a létrán áll s a polcokat porolja le. Az anya tudja, hogy a fiacskája milyen nyalakodó természetű s ezért kiszól neki:

- Gyurka, valahogy ne merj nyalakodni!

Gyurka elpirul és abbahagyná, ha a méz nem volna olyan jó. Anyja újra hallja a neszt és kemény hangon kikiált:

- Te gyerek, mit csinálsz?

A kísértő odahajol Gyurka füléhez és azt tanácsolja neki: hazudj és tovább nyalakodhatsz.

Gyurka hallgatott rá először, hallgat rá másodszor is. Hazugságot felel az édesanyjának:

- Semmit, édesanyám. A kismacska ment végig az asztalon. Az zörgött.

De Gyurka nem tud örülni a jól sikerült hazugságnak. Hagyja a mézescsuprot és megint az udvaron ácsorog. Az udvaruk egy a tisztartó úr udvarával, mert Gyurka apja a tisztartó úr kocsisa. Odaát a tisztartó úréknál elég gyakran akad megbámulni való. Most csak azt veszi észre Gyurka, hogy a padláson dolgoznak s hallja, hogy a kiteretett diót most seprik zsákba.

Amint a dió csörgését hallja, föl villan Gyurka szeme. Újra eszébe jut a méz s arra gondol: milyen jó lenne mézesdiót enni!

Látja, hogy a tekintetes asszony meg a Jutka szolgáló lejönnek a padlásról s a tyúkólhoz mennek. Most megint megszólal a kísértő:

- Surranj föl a padlásra! Nem bűn, ha egy maréknyit megkaparinthatsz.

Gyurka most is, harmadszor is hallgat a kísértőre. Hiszen senki észre sem veszi. Amúgy is járatos a tisztartóék padlására.

Gyurka többet talált, mint remélte. A padlás lépcsőjétől jobbra mintha valaki épen az ő számára készített volna el egy zacskó diót. Megtöltötte mindvalamennyi zsebét és hagyott is egy marékra valót a zacskó alján. Gyurka most már annyira megbarátkozott a kísértővel, hogy észre sem vette, milyen undok bűnbe keveredett, hogy - tolvaj.

Gyurkáék falujában nagy dolog történt aznap. Gyurkát csendőrőrs vezette végig a falun. Nagy csoport gyerek szegődött a nyomukba s ment utánuk, száját tátva. A házak elé kijöttek az asszonyok és leányok és szörnyűlködtek rajta, hogy micsoda nagy gonoszságot követhetett el a Szekeresék pöttöm kis fia, aki most jár harmadik télen iskolába.

A dolog így történt. Gyuri a lopott dió mellé elcsente a mézescsuprot, kiment a kertbe s a kertek alatt lekerült a határba s egy kút szélén elkezdte feltörögetni a diót s falta, a mézzel összekeverve. Itt látta meg jó szemével, amint kiért a faluból, Szabó János csendőrőrmester úr. Nyakon is csípte rögtön s vitte haza apjához, anyjához. Mert azt mondta:

- Hadd verjenek el a szüleid. Nem szeretném, ha nekem kellene bilincset vernem a kezedre.

S az őrmester úr hogy szerzett tudomást a Gyurka gaztettéről? Úgy, hogy a tisztartóné asszony a tyúkólból visszament a padlásra s kereste a diót, amit elkészített a városban tanuló diák fia számára. Akkor látja, hogy valaki megdézsmálta. Inkább nevetett, mint bosszankodott rajta. Amint leért az udvarra, ott találja a csendőröket. Az őrmester úr szokása szerint kérdezte:

- Nincs-e valami baj, tekintetes asszony?

A tisztartóné asszony nevetve felelt:

- Nincs semmi baj, csak valami diótolvaj járt a padlásomon. De azt ne keresse őrmester úr. Nem érdemes.

Nem is kereste az őrmester úr s mégis megtalálta, ott, a kút mellett. Isten vezette oda. Meg akarta leckéztetni Gyurkát. A nagy szégyen nem szakadt volna rá, ha ellene áll a kísértő *első* szavának s engedelmeskedik édesanyjának, amikor a kertbe küldte.

Szépen összegereblyázta volna a lombot a kertben. Nem nyalakodott volna. Nem hazudott volna édesanyjának. Nem vetemedett volna diólopásra.

Ezért mondom:

Állj ellene a kísértő *első* szavának!

A LEGJOBB DIÁK.

Bizonyítványosztás napja volt. A nagy utcán csoportokba összeverődve mentek haza a gyerekek. Meg-megálltak és nézegették egymás bizonyítványát. Az egyik büszkén mutogatta a magáét, a másik csak pirulva, vonakodva adta elő. Volt, aki zúgolódott, volt, aki mentegette magát. Volt olyan is, amelyik szóba sem állt senkivel, hanem szaladt hazafelé, vagy ki a mezőre. Az arcán végigpergő könnyekről megláthatták a szembejövők, hogy valami nagy búbánat, nagy szégyen érte.

Az öreg Csontosék nagy portája előtt négy kisleány állott meg és elbúcsúzott a többitől. Ezek a Csontos-unokák. A fiúk még kisebbek. Azok még nem járnak iskolába.

A négy kisleány közül háromnak nagyon ragyog az orcája. A negyedik csöndes.

Amint belépnek az udvarra, kettéoszolnak. Kettő az egyik, kettő a másik fiatal pár gyermeke. De sem a konyhában, sem a szobában nem találunk senkit. Kiszaladnak a kertbe, hát ott találják az egész háznépet. Mert az öreg nagyanyó nagy betegségéből való fölépülése óta ma tette meg először az utat a házból a kertbe s most a nap fényének örvendezve gyönyörködik a szép virágoskertben, melyet lányának és menyének szorgos keze ápol.

A lányok nagy riadalommal törtettek a kertbe:

- Itt a bizonyítvány! Itt a bizonyítvány!

A két nagyobb és a legkisebb odatartották bizonyítványukat nagyanyó mellett álló szüleik elé. A negyedik kissé hátrább állt és nem igen kérkedett a bizonyítványával.

A szülők nézegették a bizonyítványokat s megdicsérték a kislányokat. Elvették a negyedik bizonyítványát is és a fejüket csóválták, hogy ennek az Esztinek milyen gyöngye a bizonyítványa. De aztán megint csak a többi, szép bizonyítványt nézegették. Majd megszólalt a fiatal Csontos Andrásné:

- Tudjátok-e lányok, mit mondok? Az a legkülönb közületek, aki a legengedelmesebb. Próbára is teszlek benneteket, hogy melyik a legengedelmesebb. Nézzétek, hogy lekoppasztottatok a szegfű-bokrokat! Azt mondom nektek, hogy egy hétig senki hozzá ne nyúljon a szegfűhöz. Azt tartom a legkülönb diáknak, aki engedelmeskedni fog a szavamnak.

*

A bizonyítványosztás szombaton volt. A rákövetkező hétfőn az egyik szegfű-bokron nagy piros szegfű nyílt ki. A legnagyobbik lány, a Marcsa nem állhatta meg: leszakította. Nem állta meg a próbát.

Szerdán a rózsaszín szegfűk között egy nagyon szép, sötétpettyes megtetszett a legkisebbiknek, a Borcsának s bizony leszakította: ő sem állta meg a próbát.

Szombatig nem történt semmi sem. Akkor az Annusról, a másodikról derült ki, hogy ő sem a legkülönb diák. Mert neki megtetszett egy szép, sötétvörös szegfű, mely olyan volt, mintha bársonyból csinálták volna. Ő sem állhatta meg, hogy le ne szakítsa azt, ami megtetszett neki.

Vasárnap, a templom után, ifjú Csontos Andrásné maga elé hívta a kisleányokat:

- Lányok, furcsán ütött ki a próba. Marcsa, neked tiszta kitűnőd van s mégsem te vagy a legkülönb diák, mert a zsoltároskönyvedben megtaláltam a piros szegfűt, amelyet leszakítottál. Téged is hiába dicsért meg a tanító úr még külön is, Borcsa: láttam a kamra ablakából, amint a cirmos szegfűt leszakítottad. Anna, te sem álltad meg a próbát. Hallottam, amint a Borcsa könyörgött neked, hogy add neki a sötétvörös szegfűt egy szál rózsáért cserébe. - Te álltad

meg a próbát, szegény Esztike. Te hiába tanultál annyit, mégis egy csomó hármast hoztál haza. Mert most már hadd tudja meg mindenki, amit ma reggel szép szerényen megsúgtál nékem, hogy te nem nyúltál egy szál szegfűhöz sem. Te vagy a legkülönb diák, mert te megtanultál engedelmeskedni.

A SZÉP PIROS ALMA.

Nagy robajjal, ijedt arccal három gyerek rontott be az udvarra. Miska és két pajtása a szomszédból, a Peti meg a Laci. Hegedüsné, a Miska anyja szinte megijedt:

- No, mi a baj, gyerekek?

Laci tudott az ijedtségtől legelsőnek szóhoz jutni:

- Valami borzasztót láttunk.

Most már Miska vette át a szót:

- Egy orratlan koldust. Nagy, nagy seb van az orra helyén...

Hegedüsné megbíztatta a riadt gyerekeket:

- Ugyan, miért féltek tőle? Nem bánt az a szegény szerencsétlen...

Erre már megszólalt Peti is:

- Nem is félünk tőle... Csak megborzadtunk. Iszonyú ránézni.

Az asszony most másra terelte a beszédet:

- Hadd hallom az aranymondást, amit ma a vasárnapi iskolában tanultatok!

A három gyerek szinte kórusban mondta el:

- „Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.”

Hegedüsné a kert felé indult:

- Jertek! Lássuk, van-e már érett alma a nagy almafán.

Bizony hiába mentek a nagy almafa alá. Nem mutatkozott rajta érett alma. Csalódottan bámultak rá a gyerekek. Végre Miska anyja fölkiáltott:

- Nézzétek, ott szélről van egy szép piros. Az alighanem érett. Hozd le, Laci.

Laci kapta a megbízást, mert ő volt a legügyesebb fára mászó. Le is hozta a szép piros almát egykettőre.

Hegedüsné jó magasra tartotta:

- Gyerekek: tudjátok-e, melyik kapja? Az, amelyik a legjobban megértette az aranymondást. Ha neked adnám, Miska fiam, mit csinálnál vele?

Miska nagyon könnyűnek vélte a feleletet:

- Megenném.

Az anyja jót nevetett:

- No, akkor nem is lesz a tied. Hát te Lackó, mit csinálnál vele?

Laci nem tudta, mit feleljen. Végre kivágta:

- Eltenném az ablak közé, vagy az almáriomra.

Ez sem volt jó felelet. Már csak Peti volt hátra:

- No, Peti, és te mit csinálnál vele?

Csak Peti gondolt arra, hogy most kell megmutatni, ki értette meg az aranymondást. Hebegve felelt, mert szinte félt a nagy szótól, amit kimond:

- Odaadnám az orratlan koldusnak.

Peti csakugyan megkapta az almát:

- Itt van, Peti, de most vidd is ám el neki.

Peti el is vitte és bátran odaadta a szerencsétlennek. Az meg mosolyogva megköszönte. Peti nem is gondolta volna, hogy ilyen barátságos képet tud vágni. Mintha akkor nem is lett volna olyan csúnya...

Peti megkapta másféle jutalmát is. Mire visszatért, a Miska anyja már egy szép körtét tartott a kezében és odaadta neki. S Petinek a körte nagyon ízlett, mert arra gondolt, hogy milyen jól ízlik most a szegény orratlan koldusnak az a szép piros alma.

A GONOSZ GYURKA.

Gyurka volt a faluban a legvásottabb gyerek. Sem embernek, sem állatnak nem volt tőle maradása. Ha hazajött a csorda, jobban esett a lelkének, ha egyik vagy másik tehenet megüthette. Ha nem volt madárfészek, amelynek fiókáit megkínozhatta volna, akkor bogarakat keresett s azokat gyötörte. S bizony Gyurka az embereknek sem irgalmazott. Még csak hagyján volt, hogy egyiket-másikat csúfolta; ha módját ejthette, bizony az embert is megkínozte. Egyszer a patakon átvivő korhadt kis pallót eltörte s a bokorból leste, ki alatt fog kettéroppanni. S az Erzsók koldusasszony akkor majdnem halálát is lelte a patakban. Persze csak olyan emberekkel mert kikezdeni, akiknek a kemény öklétől, suhogó pálcájától nem kellett félnie.

*

Valamelyik husvét előtti vasárnapon történt, hogy a vasárnapi iskolában az imádságról volt szó. A tanító néni megmagyarázta a gyermekeknek, hogy nekünk egymásért is kell imádkoznunk. S amikor arra fordította a szót, hogy nekünk a gonosz emberekért is imádkoznunk kell, a kislányok közül a Rózsi föltartotta ujját. Valamit kérdezni akart. A tanító néni megkérdezte:

- No, mit akarsz?

S Rózsának ez volt a kérdése:

- Aztán imádkozhatunk a gonosz Gyurkáért is?

Mert a Gyurkát bizony gyerekek is, felnőttek is mindig csak így emlegették.

A tanító néni a Rózsi kérdésére megmagyarázta, hogy bizony az lenne a legjobb, ha a gonosz Gyurkáért mentől többen imádkoznának. Példákat is mondott el nekik, amelyek világosan mutatták, hogy Isten meghallgatja a gonoszokért való imádságot. S a tanító néni mindjárt aznap, a vasárnapi iskolai tanítás végén a gonosz Gyurkát belefoglalta imádságába.

Ennek természetesen a faluban híre ment. Eljutott a gonosz Gyurka fülébe is. Valaki azt is megmondta neki, hogy a Kiss Rózsi kérdezte: lehet-e a gonosz Gyurkáért imádkozni? Gyurka soha sem járt vasárnapi iskolába, tudta is, meg nem is tudta, hogy mi az imádság, csak annyit értett az egészből, hogy a Rózsi őt valamiképpen csúffá akarta tenni. Bosszút is forralt ellene attól a pillanattól fogva.

*

Gyurka kegyetlen módját eszelte ki annak, hogy miképpen fogja bosszúját állni a Rózsának. Azt határozta, hogy valamiképpen ollót kerít s tőből levágja a Rózsi haját. Előbb arra gondolt, hogy kitépi, de az állatokon szerzett tapasztalataiból tudta, hogy az nagyon nehezen és lassan megy. Ennél a másik tervnél is elég nagy gond volt számára, hogy honnan kerítsen ollót. Lovak sörényén meg farkán kitapasztalta ugyanis már azt, hogy a bicskával nehezen boldogul az ember s az ollónak nincsen mása.

Gyurka apróra kieszelte tervét, de mivel a Kiss Rózsának több erős testvérbátyja volt, akik közül az egyik már majdnem legénysorba került, nem sietett a terv keresztülvitelével. Ugy vélte, hogy ebben az esetben nagy körültekintéssel kell cselekednie. Közben egyre jöttek, szállingóztak hozzá a hírek, hogy a vasárnapi iskolás gyerekek egyre csak imádkoznak érte. Gyurka mind kelletlenebbül hallgatta ezeket a híreket. Az ő vakmerő szívébe úgy belopta magát a félelem, hogy szinte észre sem vette. Egy szép napon csak azon kapta magát rajta, hogy a vasárnapi iskolás gyerekektől fél. Maga sem tudta, hogy miért. Valahogyan attól tartott, hogy valami szörnyű csúfságot követnek el rajta. S mentől jobban gyötörte a szívét ez az

aggodalom, annál jobban meggyűlölte Rózsit s annál nagyobb örömmel készítgette, kovácsoltatta az ő gonosz szívének gonosz tervét...

*

Virágvasárnapja előtti szombat estén Gyurka ráment a szándékára. Azon a héten már minden nap lesett a Rózsira. Egyik-másik szomszédnak már fel is tűnt. Az egyik meg is fenyegette. Szombat este azután nagyot dobbant Gyurka szíve, amikor kinyílt a Kissék kapuja és látta, hogy a Rózsi elindul a szövetkezet boltjának irányába. Mint a macska, sompolygott utána. Kezében meg-megvillant az olló. Mikor odaért hozzá, odakapott a copfjához. A dolog nem ment könnyen. A Rózsi sikoltott. A fejkendője is galibázott. A copfocskát, noha vékony volt, az olló mégis nehezen fogta. De végre mégis sikerült. Akkorra azonban két helyütt is kijöttek a szomszédból. Gyurka elinalt ugyan, de a saroknál megfogták. Egyik kezében a copf, másik kezében az olló: Mindjárt látták is, hogy micsoda gonoszságot követett el. Következett a haddelhadd. Előkerült Rózsának az egyik bátyja: az is kivette a maga részét a dologból. Gyurka azon az estén földagadt, véres képpel s minden tagján olyan kékfoltosan került haza, hogy másnap az anyjának nagy röstelkedve még az orvoshoz is el kellett vinnie.

Gyurkának az egyik jó pajtása megvitte a hírt, hogy virágvasárnapon megint szó esett róla a vasárnapi iskolában. Most is imádkoztak érte. Gyurka hallgatta, hallgatta, amit neki a pajtás mondott, de nem felelt semmit.

*

Nagypénteken Gyurkát az édesapja és az édesanyja elvitték magukkal a templomba. Gyurka most nem izgett-mozgott annyira, mint máskor. Virágvasárnap óta jólesett neki, ha csöndben megülhetett. Így történt, hogy sok minden megragadta figyelmét a prédikációban. A lelkész többek között arról is beszélt, hogy bennünket az Ur Jézus Krisztus példája kötelez az ellenségeinknek való megbocsátásra. Elmondta, hogy az Ur Jézus Krisztus így imádkozott azokért, akik keresztre feszítették: „Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, hogy mit cselekesznek.”

S míg a tisztelendő úr tovább beszélt, imádkozott s a gyülekezet énekelt, Gyurka elgondolkozott az ő esete felett. Az ő mostani megcsendesedett, megkomolyodott állapotában az meg sem fordult az elméjében, hogy neki van megbocsátanivalója azoknak, akik olyan kegyetlenül elrakták. Inkább arra gondolt, hogy vajjon megbocsát-e neki a meggyalázott Rózsi? Egyszeriben maga előtt látta a kisleányt levágott kontyával és úgy elröstelte magát, hogy elpirult a füle hegyéig.

*

Gyurka hamarabb jött ki a templomból, mint szülei. Azok bennmaradtak úrvacsorára. Tétova, lassú léptekkel járt a templom előtt. Az iskola elé érve, látta, hogy gyülekeznek a vasárnapi iskolások. Megállt és az utca másik oldaláról elnézte őket. Jött a Rózsi is. Most nem úgy jött a templomba, mint másszor, földetlen fővel, hanem a feje tarka kendővel be volt kötve. Gyurka meglátta s megint elpirult. A szíve hangosan dobogott, a térdei reszkettek. A vasárnapi iskola gyerekei végre mind bevonultak és eltűntek az iskola kapuja alatt. Gyurkát most egyszerre elfogta a vágy, hogy utánuk menjen. Arra gondolt, hogy hátha ma megint imádkoznak érte. Szörnyű mód kíváncsi lett arra, hogy meghallgassa ezt az imádságot. Kissé még várt és aztán átment. Tudta, hogy hol van a vasárnapi iskola, melyik teremben. Odalopódzott az ajtóhoz. Most még énekeltek, aztán a tanító néni beszélt az Úr Jézus szenvedéséről. Gyurka nagyon figyelmesen végighallgatta. Azután a tanító néni kérdezgetett s a gyerekek feleltek. Szóba került, hogy mindenkinek meg kell bocsátania az Úr Jézus példája szerint azoknak, akik vétkeztek ellene. Egyszerre csak a Rózsi vékony hangját hallotta:

- Én is megbocsátok a Gyurkának!

Gyurka szíve úgy elkezdett dobogni, a térdei újra úgy elkezdtek reszketni, hogy majd összeroskadt. Észre sem vette, hogy belekapaszkodott a kilincsbe. Bent már imádkoztak. Imádkoztak érte is. S az imádság mintha vonta volna befelé. Bebújt az ajtón. Az imádság alatt nem vették észre, de az ámen után föltekintettek s megmorajlott az egész vasárnapi iskola. A gyerekek rémült szemeket meresztettek reá. A tanító néni azonban nyájasan nézett rá s szerető szóval köszöntötte:

- Isten hozott, fiacskám! Ülj le! Még egyet énekelhetsz velünk!

Gyurka előbb csak állt, sebesen forgatva kezében kalapját karimájánál fogva. De amint rákezdtek az éneket, engedelmesen, mint a kezes bárány, leült az egyik üres padba.

*

A gonosz Gyurkából jó Gyurka lett. Attól a nagypéntektől fogva soha el nem mulasztotta a vasárnapi iskolát. S ha nem lett volna ott olyan sok figyelmes, buzgón imádkozó, vígan énekelgető kisfiú és kisleány, azt lehetne mondani, hogy Gyurka volt a legfigyelmesebb és a legbuzgóbb. És meg is látszott Gyurkán, hogy Isten igéje munkálkodik a szívében.

Barátja lett az állatnak. Amikor meglátta, hogy a Cserepes Miska nagyon nézeget egy madárfészket és már fölfelé indul a fán, odaugrott s lehúzta. Amikor estefelé hazajött a csorda és némelyik tehén hosszú ideig állt és bőgött a kapuja előtt, Gyurka, ha meglátta, odasietett és beeresztette s ha kellett, még be is kötötte az istállóba.

Az embert is megbecsülte. Mindenkinek tisztességtudóan köszönt; mindenkinek engedelmeskedett. Egyre jobb diák lett az iskolában. Ahol csak tehette, mindenkinek mindenben segített. A szegény Erzsók asszonyt, akinek majdnem a gyilkosa lett, a multkor ő vezette át a pallón a patak másik partjára.

Az Ur meghallgatta a vasárnapi iskolások imádságát.

AKI TUDJA, HOGY AZ ÚR JÉZUS ÉL.

Nagy Gáspárnak, a szegény kisbírónak volt egy kis fia, a Peti, akin mindenkinek meg kellett volna, hogy essék a szíve. Csúnya, nagy púp rútitotta el szegény gyermeknek a hátát. Ennek tetejébe még lángvörös haja is volt a szerencsétlennek. De akadtak gonosz gyerekek, akiknek a szívében nem volt egy szikra irgalmasság sem. Úton-útfélen csúfolódva kiáltották feléje:

- Te púpos! Te vörös!

Husvét ünnepén történt, hogy Peti éppen hazafelé tartott a vasárnapi iskolából. Rendes szokása szerint, egymagában ballagott. Hát, amint befordulna az utcájokba, szembe rohan vele és belebotlik a Boros Kovács hórihorgas Jancsi fia. A hosszú gyerek úgy belebotlott Petibe, hogy elvesztette egyensúlyát és elvágódott a földön. Nem, kedves gyermekeim, én nem tudom leírni, hogy micsoda csúnya, istenkáromló szavakra fakadt az a rossz gyerek. Ahogy csak tudta, ahogy csak eltanulta istentelen beszédű emberektől, elátkozta szegény Petit.

Peti csak állt és hallgatta. Majd elsápadt, majd elvörösödött. Látszott rajta, hogy nagy harcot vív. Végre elkiáltotta magát:

- Jancsi, az Isten áldjon meg!

Jancsi föltápászkodott. A harag még egyre tombolt benne. Nekiment Petinek, fellökte és elrohant. De Peti még a földön fektében is egyre csak ezt kiáltozta utána:

- Jancsi, az Isten áldjon meg!

A nagy kiabálásra előjött a házból, amely előtt mindez végbement, a Fehér Terka, aki tavaly konfirmált. Kérdezi Petit:

- Mit kiáltod annak a kölyöknek: Isten áldjon meg. Inkább azt kiáltsd: Az Isten verjen meg!

Peti megcsóválja a fejét:

- Az Úr Jézus azt mondta: áldjátok azokat, akik titeket átkoznak. Amikor az első hó esett, ez volt az aranymondás.

Terka soha sem akart elmenni a vasárnapi iskolába, tehát nem érti ezt a beszédet:

- Hiszen eddig csak sírtál, meg az öklödet ráztad, ha a gyerekek bántottak...

Peti erre csillogó szemmel, bátran felel:

- Ma hallottam a vasárnapi iskolában, hogy az Úr Jézus feltámadt. Muszáj engedelmeskednem neki, mert tudom, hogy él.

Terka elgondolkozott, hogy nem kellene-e neki is áldania az ő szívtelen mostoháját, amikor az majd mindennap megátkozza őt. Hiszen az élő Úr Jézus parancsolta: Áldjátok azokat, akik titeket átkoznak.

Kedves gyermekeim: az Úr Jézus feltámadt! Engedelmeskedtek-e a ti élő és töletek engedel-mességet váró Megváltótoknak?

A MÉZESKALÁCS-BÁBÚ.

A kis Pannit, amint a vasárnapi iskolából hazaérkezett, szokás szerint most is ezzel a kérdéssel fogadta az édesanyja:

- No, mit tanultál, kislányom?

Panni odabújt az édesanyja mellé, aki a konyhában egy zsámolyon ülve éppen almát hámozott; és elkezdte:

- Édesanyám, ma furcsa dolgot mondott a tanító néni.

- Ugyan mit? - faggatta az édesanyja.

- Ezt az aranymondást tanította: „Jobb adni, mind kapni.” S azt mondta, hogy ez azt teszi, hogy a szívünknek jobban esik, ha mi adunk a szomszédgyereknek egy fűrt szőlőt, mint ha az ad nekünk. Igaz ez, édesanyám?

Édesanyja éppen elkészült az almahámozással, a kamrába kellett neki menni valamiért s ezért csak ennyit mondott:

- Próbáld meg, kislányom. Az lesz a legjobb.

Panni alig fordult egyet-kettőt a kertben, alig szedte tele a kötényét faalja-almával, már ott csilingelt a kapu előtt a két kis csikó. Édesapja jött haza a szomszédfalubeli vásárról és a két ló mellett ott ugrándozott a csengetyüs két virgonc kiscsikó.

Az édesapja, amint leugrott a kocsiról, benyúlt az ülés alatti ládába és egy gyönyörű, nagy mézeskalács-bábút húzott elő. Odaadta Panninak:

- Nesze, kislánykám, ezt neked hoztam. De aztán jó légy ám!

Panni olyan boldog volt a mézeskalács-bábúval, hogy majdnem a lába alá került az egyik kis csikónak. Amint maga kigyönyörködte magát benne, kiszaladt, hogy megmutassa a szép vásárfiát a szomszédék Terkájának. Tetszett annak is nagyon. Összeacsapta a kezét:

- Jaj, de szép!

Szaladtak a harmadik szomszédba, a Szabóék Julisához. Az is megcsodálta. Így jutottak el a Patkósék udvarába, a Patkós Marcsához. Most már négyen bámulták a szép bábút.

Egyszerre csak észreveszi ám Panni, hogy a szép őszi napon kinn sütkérezik Patkósék lakójának, a szegény özvegyasszonynak, Nagy Péternének a beteg kislánya, Piroska. Sápadtan, bágyadtan, szomorúan nézte az ugrándozó kislányokat, akik a mézeskalács-bábúval éppen táncra kerekedtek.

Panninak eszébe jutott az aranymondás: „Jobb adni, mint kapni.” Csakugyan, jobb volna odaadni a bábút Piroskának, mint játszani vele és sorra mutogatni a lányoknak az utca másik során is?

Panni arca elkomolyodott. A Julis meg a Terka egyszerre szóltak rá:

- Mi lelt, Panni?

Panninak nagyon tetszett a bábú, de a szívében valami azt mondta: most próbáld ki: jobb-e másnak szőlőt adni, mint magadnak majszolgatni?

Panni a tanító néni tanácsa szerint egyszerre csak felkiáltott:

- Ur Jézus, segíts!

S odaszaladt Piroskához, odatette az ölébe a szép mézeskalács-bábút s aztán úgy kiszaladt a Patkósék udvarából, mintha soha ott se lett volna. Szaladt, szaladt, egyenest haza. Akkorra már csordultig megtelt a szíve örömmel. Elgondolta, hogy a szegény Piroska, akinek soha sem vehet az anyja vásárfiát, milyen boldog most. Hazaérve, átkarolta az édesanyját, megcsókolta s csak ennyit mondott:

- Édesanyám, odaadtam a mézeskalács-bábúmat a Nagyék Piroskájának.

Aztán még hozzátette nagy lihegve:

- S most jobban örülök, mint amikor az édesapám ideadta. Szegény Piroska, hogy örül az most!

A SZÉP EPER.

Kurucz Marci nagyon boldog volt, amikor szülei a pusztáról beköltöztek a faluba. Künn a tanyán, a pusztán már mindent kitapasztalt, a falusi dolgokat pedig csak olykor-olykor vehette szemügyre, amikor szüleivel be-belátogatott a nagyszüleihez. Most, hogy a nagyapja meghalt, szülei beköltöztek s mivel ez éppen akkor történt, amikor eljött a szépséges kikelet, Marcinak kapóra jöttek a meleg, napsugaras napok és szétnézhetett a faluban.

Nagy látványosság volt számára a templom is. Vasárnap ment el oda először a szüleivel. Mert Marci bizony nem látta még a saját szülőfaluja templomát. Csecsemőkorában került ki a tanyára s a szülei onnan a szomszéd falu templomába jártak, mert az közelebb esett hozzájuk, mint a falujokbeli templom, amelyikhez tartoztak igazság szerint.

Istentisztelet után Marcinak megmutatta az édesapja a templom egyik-másik nevezetességét. Régi templom volt már s a kriptájában régi földesurak aludták síri álmukat. A templomban volt az oltár mellett kőből kifaragott páncélos vitéz is. Mindent sorra néztek s már indultak volna kifelé, amikor a Marci még egyszer megállt az oltár előtt. Ez különösen megcsodáltnivaló volt számára, mert ők eddig, noha evangélikusok voltak, református templomba jártak. Ott pedig nincsen oltár.

Marci végre azt is fölfedezte, hogy az oltár oromzatában, középpütt a háromszögben, egy nyitott szem van. Az apja akkor már odébb járt, csak az anyja állt mellette, tőle kérdezte meg:

- Édesanyám, mi ez?

S az anyja megmagyarázta:

- Az az Isten szeme. Oda van festve, hogy figyelmeztessen bennünket Istennek a szemére. Az mindig nyitva van és mindent lát...

Azzal hazamentek. Marci attól fogva sokat gondolt arra a nyitott szemre. Gondolt rá otthon is, az iskolában is. De amint a hetek multak, lassan-lassan feledni kezdte.

*

Egyre jobban kitavaszkodott s Marci egyre jobban megtapasztalta, hogy mennyivel jobb bent a faluban, mint künn a tanyán. Már csak azért is jobb, mert itt az embernek jól meg lehet válogatni pajtásait. Ott künn be kellett érnie azzal a néhány tanyai gyerekkel, itt meg addig válogathatott, míg végre megtalálta a Virág Petit, akitől már eddig is sok mindenféle ügyes mesterkedést tanult meg. Soha sem hitte volna, hogy valaki olyan ügyesen tudjon akármilyen fára felmászni, mint ez a Peti. A kerítésen is úgy átmászik, mintha nem is volna. Igaz, Marcinak az ilyen mesterség gyakorlására nem is lett volna alkalma künn a tanyán, mert ott kerítés nem volt és a fiatal gyümölcsfák sem nőttek meg még annyira, hogy Marci megpróbálhatta volna a rajtok való mászkálást.

Egy napon Marci Virág Petivel együtt hazafelé iparkodott. A szokott úton mentek. Az első fordulónál azonban Peti megállt s így szólt:

- Kerüljünk erre!

Marci nem értette:

- Már ugyan miért mennénk erre? Erre közelebb!

Peti már indult:

- Csak gyere, mutatok valamit!

S azzal nekivágtak a keskeny utcának.

Ennek az utcának az volt a nevezetessége, hogy kapu nem nyílt reá. Ami ház volt benne, az mind háttal fordult kifelé, mert néhány nagy teleknek az istállója, kamrája volt. Az utcán érdemes volt végigmenni, mert néhány kert erre nézett s ezekben a kertekben most már volt bőséges látnivaló. Nyíltak a virágok s ezeket érdemes volt meg-megcsodálni. A két gyerek megállt a kis tanító kertjének a kerítésénél. Virág Peti odahúzta Kurucz Marcit s befelé mutatott a kertbe:

- Nézd, itt már van eper. Ma reggel láttam meg...

Marci is látta és bámulta. Peti folytatta:

- S aztán milyen szép! Akkora, mint egy dió. Az ott, az ágy tulsó sarkában, olyan nagy, mint egy barack...

S szó ami szó, a kis tanító olyan epret nevelt, amit érdemes volt megcsodálni.

Peti kimeresztett szemmel nézte az epret. Megint megszólalt:

- Már édes is lehet. Miért nem szakasztják le?

Megfogta Marci kezét:

- Érzed az illatát?

S a két gyerek valósággal szimatolni kezdett.

Pár percnyi csönd után Peti odahajolt Marci füléhez:

- Bemászom. Hozok belőle!

Kurucz Marci rábámult a pajtására. Nem értette:

- Csak nem mászol be a tanító úr kertjébe? Mit szólna hozzá?

Peti elmosolyodott és fontoskodva magyarázgatta:

- A tanító úr nincsen itthon, ilyenkor a községházára megy. A jegyző úrnak a sánta fiát tanítja. A tanítónő asszony meg a konyhán van.

S Marcinak már a kezébe is nyomta a könyvét meg a palatábláját s indult fölfelé a kerítésen. Már fent is volt s már mászott is le a másik oldalán.

Kurucz Marci ijedten nézett körül. Nézte, nem jön-e valaki. Sehol emberfia nem mutatkozott. Riadtan a tanító úr kertjének az ajtaja felé nézett. Hátha kijönne a tanítóné asszony! Hátha petrezselyem kell neki? Az anyja őt is akkor küldte ki tegnap petrezselyemért, amikor a levest már az asztalra akarta vinni...

Peti már ott volt az eperágynál. Letérdelt és a kalapjába kezdte szedni az epret. Térdenállva csúszott odébb s már elért a sarokba, ahol ott pompázott az a hatalmas, nagyra megnőtt eper. Bizony olyan, mint egy kisebbfajta barack.

Kurucz Marci a kerítésen át nézte. A szíve egyre sebesebben dobogott. A szeme úgy nézett mindenfelé, hogy már szinte fájt. Hátha látja valaki? Valahonnan, valamelyik udvarból, valamelyik kertből?

Peti elkészült a dolgával. Félig megtelt a kalapja. Óvatosan tartotta a kalapot s lassú léptekkel ment a kerítéshez. Odaért s most eszmélt rá, hogy így nem tud átmászni a kerítésen. De a kalapot sem tudja odaadni Marcinak! Néhány pillanatig tanácstalanul állt, végre így szólt:

- Megesszük!

S már bele is nyúlt a kalapba s épen azt a nagy szemet vette ki. Egy falásra bekapta. Marci nézte s szinte megrészegett az illatától. Egyszeriben megtelt tüdeje az eper édes illatával. A keze mozdult, hogy ő is elvegye a maga részét. Peti már ki is vett a kalapjából egyet és nyújtotta neki.

De mi az?

Marci egyszeriben csak, se szó, se beszéd, futásnak eredt. Ugy futott, mintha puskából lőtték volna ki. Futott s a sarkon nekirohant az öreg Deák Mihálynak és kicsibe mult, hogy a tisztos öreget fel nem lökte. Futott és meg sem állt hazáig.

Mi lelte Marcit?

Az történt, hogy amikor Marci már nyújtotta a kezét az eper után, amikor az eper édességén már szinte meg is csordult szájában a nyál, egyszeriben csak eszébe jutott az a nyitott szem, amely mindent lát: az Isten szeme. Attól ijedt meg. Az elől futott el. Úgy tetszett neki, hogy az a szem haragosan néz le a kis tanító kertjére, oda a kerítés mellé, ahol a Virág Peti a tanító úr eprét eszi.

Otthon az édesanyja csodálkozva látta, hogy a fia két palatáblát hoz haza. Meg is kérdezte:

- Hát ez a másik palatábla kié?

De nem ért rá, hogy megvárja a feleletet, mert sok dolga volt még az ebéddel. Nemsokára besompolygott hozzájuk Virág Peti. Megkereste Marcit, akinek még akkor is nagyon kalapált a szíve és röstelkedve elkérte tőle a könyvét meg a palatábláját.

*

Kurucz Marci vasárnap megint ott volt szüleivel a templomban. Megint csodálta mindazt, amit a mult vasárnap nem csodálhatott meg eléggé. Tekintete újra rátévedt az oltár fölött a nyitott szemre. Nézte, nézte s egyszerre csak, mintha azt látta volna, hogy az a szem nyájasan mosolyog reá.

Marci édesanyja nem tudott arról, hogy az ő kisfia ezen a héten majdnem megkóstolta a kis tanító kertjéből lopott eprét. A jó Istennek Szent Lelke azonban valamit súgott a szívének és istentisztelet után újra megállt fiacskájával az oltár előtt és rámutatott a nyitott szemre:

- Csak nézd meg jól Marci azt a szemet. Gondolj mindig arra, hogy, ha rosszat teszünk, akkor haragosan néz reánk, ha pedig ellene állunk a gonosznak, akkor ránkmosolyog...

Délután Marci édesanyja kiült a lugasba és kötött. Marci mellette üldögélt a kis zsámolyon. Egyszerre nekibátorodott s elmondta az édesanyjának, ami vele történt. S az édesanyja nagyon örült, amikor megtudta, hogy Istennek a mindent látó szeme rámosolygott az ő Marci fiára, aki ellene állt a gonosznak és nem nyújtotta ki kezét a tanító úr szép epre után...

KI AZ ERŐSEBB?

A Jóska meg a Marci hazafelé tart az iskolából. Nagy vita áll közöttük. Egyik is azt bizonygatja, hogy ő az erősebb, a másik is. Sehogy sem tudnak megegyezni. Ugyancsak henceg a Jóska:

- Csak láttad volna, hogy vágtam a fölhöz a Szőke Pistát. Csak úgy nyekkent belé. Pedig nagyobb, öregebb is, mint én.

Elneveti magát a Marci:

- Eh, mit, ügyes vagy legföljebb, nem erős. Csak látnál engem, amikor az apám boltjában a nagy súlyokat félkézzel teszem a mérlegre. Bizony!

Most elérte őket a Bandi, aki velük egy utcában lakott. Gyöngye, nyápic gyerek, szinte csak úgy zörög a csontja. Összemosolyog a Jóska és a Marci. Megértik egymást és kezdik csipkedni a Bandit.

Marci próbálkozik először:

- No, Bandi, hátha már megerősödtél! Gyere be a boltba! Föl tudod-e már emelni az ötkilóst?

S nagyot kacag, mert tudja, hogy Bandi meg sem meri próbálni. A táskáját is alig bírja.

Most Jóska veszi át a szót:

- Gyere birkózni velem. No, ne légy olyan gyáva!

Szegény Bandi irul-pirul és már bánja, hogy odaszegődött a két izgága szomszédhoz.

A hátuk mögött csoszogás hallatszott. Megfordulnak, hát látják, hogy az öreg Szabó Gáspárné jön. Makkot szedni volt az erdőn. Szegény, úgy hizlalgatná a disznócskáját.

Amint elhagyja őket az öregasszony, egy nagyot botlik és elejti a makkos-kosarat. Szétgurul erre a sok makkoska. Erre is, arra is, az útra is, az árokba is.

Marci meg Jóska pompásan mulatnak. Micsoda nem várt mulatság! Ni, hogy sopánkodik az öregasszony.

Bandi azonban nem röst, leteszi az útszéli fa alá a könyveit és szedi nagy szaporán a makkot. Már tele van a marka. Először, másodszor, harmadszor. Már szedi az árokból is. Biztatja az öregasszonyt:

- Hagyja csak, néni. Majd fölszedem.

Nézi a két erős gyerek. Megmozdul a szivük. Nem illenék nekik is segíteni?

Marci legalább odábbteszi a kosarat. Így jobban kezeügyébe esik Bandinak. Aztán kezdi ő is szedegetni. De már nem igen maradt neki. A kosár már megtelt. Röstelli s a szíve mélyén valami azt mondja neki, hogy a vézna Bandi gyerek most erősebb volt nálánál.

Az öregasszony hálálkodva veszi a kosarat és tovább akar menni.

Erre már Jóska is meglátja, hogy mit kíván a becsület. Nem akar elmaradni a Bandi, no meg a Marci mögött sem.

- Adja ide, néni, hazaviszem! - és már ki is kapja a kezéből és viszi.

A gyöngye Bandi gyerek példája az erős Jóskát és Marcit megtanította arra, hogy az az erősebb, aki szolgálni tud szeretettel az ő embertársának.

A JÓSKA BOLDOG KARÁCSONYA.

Fehér Jóska szapora léptekkel igyekezett hazafelé. A torony órája el volt romolva, nem ütött s így csak a sejtése mondta neki, hogy jó lesz sietnie. Igaz, semmi sürgős dolog nem várta otthon, de tudta, hogy örökösen házsártoskedvű gazdája, az öreg Nagy Bálint ilyenkor már lefekvéshez készülődik. Mert az bizonyos, hogy sem az ember, sem az asszony ki nem mozdulnak hazulról. Olyan emberek azok, hogy még karácsony estéjén sem nézik meg az unokájukat.

A szegény Jóska gyerek a gazdag Nagy Bálintéknál volt amolyan szolgaféle. Az öreg fukar, noha első gazda volt, azt találta a legolcsóbbnak, ha ilyen ágrólszakadt, alig 12 éves gyereket fogad meg szolgának. A Jóska Szent Mihály óta van nála.

Jóska megérkezett a ház elé és félénken, halkán bekocogott az ablakon. Mindjárt megkapta rá a feleletet:

- Kölyök, te vagy az?

S a Jóska alázatosan felelt:

- Én volnék, gazd' uram.

Pár perc múlva kijött csoszogó lépteivel az öregasszony. Az sem volt nyájasabb az uránál. Míg a kulccsal a kulcslyukat keresgélte, egyre csak dörögött, morgott:

- Most kell hazajönni? Megint elcsavarogtál... Szerencséd, hogy a gazda már lefeküdt! Nyakon-legyintene...

Szegény Jóska lesütött szemmel, mint valami nagy bűnös, kullogott hátra az istállóba. Ott volt az ő helye.

*

Az istállóban barátságos, szerető bögéssel fogadta a Riska tehén. Jóska mindjárt meg is cirógatta. A Riska erre érdes, meleg nyelvvel megnyalta a gyerek meggémberedett kezét. Jóska erre már úgy elérzékenyült, hogy valósággal nyakába borult a kis bocinak. Mert a boci volt az ő lelke jóbarátja. S a jó meleg istállóban a szelid, jámbor tehén mellett boldogan játszadoztak egymással a kis boci meg a szegény árva, a Jóska.

Jóska gondolatai közben vissza-visszatérnek oda, ahonnan jött. Ott volt ugyanis a szegény gyerekek karácsonyi ünnepélyén. Neki is üzentek, hogy elmehet. S lám, nem is hiába ment. Most eszmélt rá, hogy hiszen új csizma van a lábán s a régit a hóna alatt hozta haza. Elkezdte nézegetni a szép, új csizmát. Végig-végig simogatta s egyet-egyet lépett benne. A bocit is figyelmeztette rá:

- Nézd, boci, új csizmám van.

A boci azonban nem méltatta figyelemre a csizmát.

Jóska tünődni kezdett azon, amit a szépen feldíszített, sok gyertyával megrakott, csillogó karácsonyfa alatt a tisztelendő úr beszélt. Azt mondta, hogy karácsony a szeretet ünnepe s ilyenkor mindenkinek jót kell cselekednie. Többször is bizonygatta azt, hogy az Úr Jézus Krisztus a szeretet tanítómestere és nekünk meg kell tanulnunk tőle, hogy szeressük embertársainkat. Jóska maga sem tudta hogyan, azon kezdett töprengeni, hogy ő ugyan kivel cselekedhetne jót? Hiszen a faluban senki sem áll szóba vele. A gyerekek is kinézik maguk közül, folyton szemére hányják, hogy azt se tudják, kinek a fia. Mióta a nevelőanyja meghalt,

már a harmadik faluban hányódik-vetődik. Aztán meg ő maga is milyen szegény! A ruhája csupa folt, ép hogy meg nem fagy benne. Ugyan kivel cselekedhetnék ő jót?

Ekkorra már az istálló melegében felengedtek meggémberedett tagjai. Észrevette s nagyon örülni kezdett a jó meleg istállónak. Örömeben eszébe jutott, hogy van neki még egyéb öröme is. Rátapintott a két zsebére s boldogan tapasztalta, hogy minden ott van. Leült a fejőszékre, az itatóvödröt felborítva maga elé tette s kirakta rá a kincseit: 3 almát, meg egy jókora marék diót. Ezt is karácsonyi ajándécul kapta, a csizmával együtt.

Egy kavicsal már javában törögette és eszegette a diót, amikor lármát hallott a szomszédból. A részeges Kocsis János lakott ott, akinek mult héten temették a feleségét. De hamar elmúlt a jókedve! Hiszen még csak az imént jött haza nagy danolva, most meg már förtelmes káromkodása hallatszott. Majd fölhangzott a lánya sikoltása és sírása. Végre a Gazsi rimázkodott sírva, zokogva:

- Édesapám, ne zavarjon világgá! Megvesz a hideg!

Jóska abbahagyta a diótörést és nesztelen léptekkel kiment az udvarra és az udvaron át a kerítéshez. Széthúzta a sövényt és átnézett. A Róza, a Kocsis János hajadon lánya sírvazokogva bement Szabóékhoz, akik velük egy udvaron laktak. A Gazsi föl-föltörő zokogással a kerítés mellett fölhalmozott rőzserakás körül ólálkodott.

Jóskán ott künn a hidegben végigfutott a borzongás, összébb fogta a lajbiját s arra gondolt, hogy a Gazsinak rossz helye lesz itt a rőzserakás mellett. Maga sem tudta, hogy miért, átszólt hozzá:

- Gazsi, te!

Gazsi felfigyelt a szóra s elindult az irányában, a sövénykerítés felé.

Mire odaért, Jóska már tudta, hogy miért szólt neki. Karácsony estéjén jót kell tennie: nem hagyhatja a Gazsit künn a hidegben. Így szólt tehát hozzá:

- Gyere át hozzánk, az istálló jó meleg.

S Gazsit nem kellett kétszer hívnia. Egyszeriben fenntermett a rőzserakáson, megkapta a sövénykerítésnek egyik cölöpét és egy-kettőre bent volt Nagy Bálint portáján.

Amint az istállóba értek s Jóska meg akarta mutatni Gazsinak, hogy milyen szelid és játékos a kis boci, valaki verni kezdte kint az ajtó kilincsét. Jóska erre otthagya Gazsit és kisietett a kapuhoz. Elfelejtkezett róla, hogy nincs nála a kapu kulcsa. Nem is tudta kinyitni a kaput, noha gazdájának a lánya, a bíró menyé zörgetett. Magyarázgatni kezdte neki:

- A kulcs benn van gazd' uraméknál. Azok meg már be is csukódkodtak. Alighanem le is feküdtek már. Nem ég a lámpás.

Künn az asszony a fejét csóváltgatta.

- Ejnye, ejnye, pedig lám, hoztam nekik valami jó harapnivalót... Tudtam, hogy nem jönnek el... Olyan maguknak valók...

Kisvártatva hozzátette:

- Hiszen csak most alkonyodik! Nem tudom, mitévő legyek. Visszavigyelem a teli kosarat?

Végre határozott:

- Ügyes fiú vagy te, Jóska, mássz fel a kerítésre: beadom neked a kosarat. Csak vigyázz, hogy a szöges drót beléd ne akadjon!

Jóska ügyeskedett s a kosár hamarosan bent volt. Az asszony erre utasításokat adott.

- Vidd be a kosarat a színbe s tedd bele a kasba, hogy a macska hozzá ne férjen. Reggel add oda az édesanyámnak. Mondd, hogy este hoztam.

S elindult, de alig lépett kettőt-hármat, visszafordult:

- Majd elfeledtem volna. Nyisd ki azt a kosarat!

Jóska letette az udvarra s felnyitotta. A tetején csodaszép patkó mosolygott rá.

Az asszony benézett a kapu lécein át s így szólt:

- Azt neked hoztam, hadd legyen neked is karácsonyod!

Míg Jóska nagy álmélkodásában odáig jutott, hogy gondolkozni kezdett, mikép is köszönje meg a szép patkót, az asszony csizmája már messze kopogott a keményre fagyott utcán.

Jóska lelkiismeretesen teljesítette, amit gazdájának a lánya rábízott. A kosarat bevitte a színbe és elrejtette a kas ülésébe. Előbb azonban nagy vigyázva, áhítatos tisztelettel kivette a patkót. Míg a kosarat elrejtette, odatette a kocsí ülődeszkájára. Majd dolga végeztével elindult vele az istálló felé.

Alig ért azonban az udvar közepére, majd elállt a szíve verése, amikor arra gondolt, hogy az istállóban ott van a Gazsi gyerek. Először azon rémüldözött, hogy amióta ő kinn járt, talán már meg is ette a diót. Aztán arra gondolt, hogy talán az almát is megette. Olyan szomorúság fogta el erre, hogy már a könny is szemébe szökött. Már a harag is megvillant szívében. A következő lépésnél azonban szíve nagy szorongása még nagyobbra vált. Mert egyszeriben arra kellett gondolnia, hogy mitévő legyen a patkóval. Bevigye az istállóba? A Gazsi akkor kér belőle. Vagy tán erőszakkal le is törí az egyik felét. Erős gyerek...

Jóska úgy meglassította lépteit, hogy végre meg is állt. Tanácstalanul állt az udvar közepén. A patkó fölött való öröm szétfoszlott a szívében. Gond, félelem, tanácstalanság gyötörte, marcangolta a szívét.

Már-már bánni kezdte, hogy behívta Gázsit. Már-már arra gondolt, hogy kiadja az útját. Úgysem övé az istálló. Mit szólna hozzá a gazda, ha megtudná, hogy áthívta a részeges Kocsis János fiát.

Jóska talán rá is ment volna erre a gonosz szándékára, ha nem kellett volna megint azon töprenkednie, hogy hova tegye addig a patkót, amíg a Gázsit elküldi. Szörnyen hányta a hab. Gondolt erre is, gondolt arra is. Nem tudott megállapodni. Észre sem vette, hogy az idő múlik s azt sem vette észre, hogy lassan-lassan mind messzebb jutott a patkótól és gondolataiban egyszerre csak visszaérkezett a fényes karácsonyfa alá, ahol a tisztelendő úr beszélt. S mintha közben mi sem történt volna, megint azon kezdett gondolkozni, hogy miképen cselekedhetne ő jól valakivel, amikor ő maga is olyan elhagyatott, olyan szegény gyerek...

Kinyílt halk nyikorgással az istálló ajtaja és a Gazsi kidugta rajta a fejét. A két gyerek szeme összetalálkozott, s amint összetalálkozott, a Jóska már tudta, hogy mily gazdag és neki is van rá módja, hogy jól cselekedjék.

Egyet lépett s ott volt az istálló ajtajánál:

- Nézd, Gazsi, micsoda patkót kaptam! Megesszük.

Beléptek az istállóba. A Riska csendesen kérődzött. A boci ide-oda topogott. A megfordított vödron ott mosolyogtak az almák s körülöttük ott volt a dió is. Talán egy sem hiányzott belőle.

Jóska elszégyelte magát. Szégyelte mindazt, amit a szívében gondolt. Meg is akarta ezt mondani valahogyan Gázsinak, de szó nem jött ki a torkán. Végre azt találta a legillendőbbnek,

hogy megteszi, amit neki meg kell tennie karácsony estéjén, amikor a tisztelendő úr szava szerint mindenkinek jót kell cselekednie a felebarátjával. Kettétörte a patkót s a nagyobbik felét odaadta Gazsinak:

- Nesze, itt van.

S a két szegény, szomorú sorban tengődő gyerek nekilátott, hogy elfogyassza a jó mákospatkót. Lassan, megfontoltan ették. Közben-közben talán arra gondoltak, hogy milyen régóta nem volt részük ilyen jóban. S lehet, hogy egyik, vagy a másik talán nem is tudott volna feleletet adni arra, hogy evett-e már életében mákospatkót.

Az istálló jó meleg volt s elfeledtette velük a kemény téli hideget. A Jóska szíve azonban még melegebb volt. A szívében olyan meleg támadt, mintha fényes, ragyogó nap kelt volna fel benne s hintette volna tele melengető sugaraival. S amint a szíve egyre melegebb lett, egyre boldogabban vert, csak nézte, nézte Gazsit, aki olyan jóízűen majszolgatta az ő mákospatkójának a másik felét.

Végre elfogyott a mákospatkó. Jóska már majdnem búsulásnak adta ezen a fejét, amikor rávetődött tekintete az almára meg a dióra s most már minden tétovázás nélkül tudta, hogy mit kell tennie. Rászólt Gazsira:

- Egyél!

Gazsi beleharapott az első almába. Hamar elfogyott. Jóska bízatta, hogy egyék meg még egyet. Ő maga megelégedett a maradék harmadikkal. Aztán sor került a dióra. Abból is Gazsinak jutott a nagyobbik rész.

Akkorra Jóska szíve már énekelni kezdett nagy örömeiben. A szíve énekéből valóságos ének lett volna, ha tudott volna énekelni. De ő bezzeg nem tudott. Soha senki sem tanította. Hiszen iskolába sem járt. Édesanyja sem volt, aki tanította volna.

S boldogsága mégis énekké formálódott. Azzá az énekké, amelyet fönny, a fényes mennyországban az angyalok fehérruhás, ragyogó kara énekel. Megértette, hogy ő, ezen a szent karácsony estén az Úr Jézus Krisztusnak fogadott szót, amikor a szegény, kivert Gazsit maga mellé fogadta az istállóba s a mindenféle jóval megvendégelte. S visszaemlékezett arra is, amit a karácsonyfa alatt hallott, hogy nekünk azért kell szeretnünk egymást, mert az Úr Jézus szeretett bennünket és szeret ma is. S valami azt mondotta a szívében, hogy ezt talán Gazsi nem tudja s a karácsonyi lakoma módját meg kell adnia azzal, hogy ezt még megmondja neki. Először összerakosgatta magában a szavakat s aztán így szólt Gazsihoz:

- Aztán tudod-e, Gazsi, hogy az Úr Jézus szeret bennünket?

*

Jó későre járt az idő, amikor a két gyerek egymás mellé bújva az istálló sarkában elaludt. S Jóska szépséges álmot látott. Olyan karácsonyeste volt, amilyent akkor látott, mikor a szomszéd faluban a jegyzőéknél szolgált s a jegyzőné asszony behívta. Az asztalon szép, ékes, gyertyákkal kivilágított karácsonyfa állott. A karácsonyfa mellett pedig ott állt egy jóságos asszony, aki Jóskát egyre simogatta, csókolgatta. Senki sem mondta neki, de Jóska tudta, hogy ez az ő édesanyja. S Jóska boldog volt, nagyon boldog volt álmában is.

Ezt az álmot később még szebb, még ragyogóbb álom váltotta fel. Azt álmodta Jóska, hogy az Úr Jézus Krisztus eljött oda hozzájuk az istállóba. Megállt mellettük. Először megsimogatta a szegény, kivert Gazsit, aztán meg őt. Megsimogatta kétszer-háromszor is s így szólt:

- Jól cselekedtél, fiacskám.

S Jóska úgy megörült, hogy nagy örömében felébredt. Elszomorodott, hogy amit látott, az a szép álom szétoszlott. A beszűrődő holdfénynél azonban meglátta, hogy Gazsi boldogan mosolyog álmában. Ennek megörült, megvigasztalódott s úgy gondolta, hogy az Ur Jézus talán mégis ott járt náluk. A Gazsi is bizonyosan annak örül.